

Oponentský posudek na diplomovou práci Radky Kučerové Souvislost neverbálních projevů a menstruačního cyklu žen

Předkládaná diplomová práce zpracovává teoreticky problematiku změn chování žen a mužů z hlediska výběru partnera a atraktivity v průběhu menstruačního cyklu ženy, a to velmi kvalitně. Teoretické části se až po obsahové vyvrcholení v podobě citování básně o striptérkách a ovulaci nedá nic vytknout – je informačně bohatá a zároveň se daří tyto informace kriticky hodnotit a jasně a systematicky předat čtenáři. Mám dojem, že v tomto autorka udělala obrovský posun oproti bakalářské práci.

Slabší částí je trochu kapitola o flirtovních projevech, kde se už trochu vytrácí údernost, plynulost a srozumitelnost. Například hned v úvodu kapitoly 3.1 se dozvídáme, že z neverbálních projevů se můžeme dozvědět něco o zdraví a že mohou klamat (co je tím myšleno, se ale nedočítáme, ačkoli se pak s klamáním operuje i v diskuzi), ale uniká velmi důležitý bod vzhledem k dalšímu textu – že se jím dává najevo zájem či nezájem. Následuje několik nicneříkajících sdělení – že projevy žen jsou někým shromážděny, že jsou složité, že je důležitá časová souslednost atd. avšak chybí upřesnění významu těchto údajů, konkrétní informace nebo alespoň příklady. Jak s tím souvisí mužský zájem a pohlavní odlišnosti v rozpoznávání neverbálního chování, které jsou v textu řazeny hned v zápětí v jednom odstavci, se mi nepodařilo vyčíst. Zkrátka objevuje se zde velmi hutně řada zajímavých myšlenek, které jsou ale pouze naťuknuty, takže si z nich čtenář nemůže nic odnést – např. žena řídí interakci v páru... – v jakém smyslu? Rozdíl v hranicích posuzování sexuálního zájmu... Neverbální projev žen má podobu hry a škádlení... Bylo by zřejmě lepší tato témata buďto vynechat, nebo, pokud jsou relevantní, řádně vysvětlit a doložit.

Konečně kapitola o neverbálních projevech párů mi připadá nadbytečná. Nevidím přímou souvislost s tématem práce a naopak se mi zdá, že teoretické review je i tak velmi obsáhlé.

Metodická část empirické studie už zase plyne moc hezky. Avšak z prezentace výsledků jsem méně nadšená. Tabulky (počínaje tou první) zřejmě obsahují chyby. Nenacházím popis toho, jak vznikly 2 použité kompozitní skóry. Jak se například zohledňovala četnost výskytu při zařazování jednotlivých proměnných? V oddíle popisujícím vliv menstruační fáze a atraktivity mužů na chování žen autorka neuvádí popisné statistiky, tj. například průměry výskytů pro atraktivní a neatraktivní muže. To je chyba, takové údaje jsou informativní a je třeba je uvádět.

Konkrétní pochybnosti mám ohledně výsledku v mluvení. Neznám data ani popisy proměnných, tudíž sama nemohu interpretovat směr efektu ze samotné t-hodnoty, která je u mužů záporná. Autorka píše, že muži hovořili více s fertilními ženami, ale z přiloženého grafu by se to jevilo na základě jak průměru (nebo je to medián?), tak kvartilů obráceně. Popisek ke grafu neobsahuje bohužel upřesňující údaje, které by graf vysvětlily, dozvídám se jen, že obsahuje chybové úsečky projevu, bohužel ale nevím, co je tím míněno. Další podezřelý fakt je, že u žen znamená záporný výsledek t-testu nižší výskyt mluvení v plodné fázi (a tentokrát to sedí i s grafem). Je sice pravda, že pokud více mluví jeden, měl by druhý mluvit méně, ale nevznikla kvůli tomu právě chyba?

Dojem z diskuze mi sice trochu kazila výše zmíněná pochybnost s ohledem na výsledky, ale přesto mě velmi mile překvapila. Dokonce bych řekla, že to je jedna z nejlepších diskuzí na úrovni diplomové práce, jakou jsem dosud četla. Je vidět že Radka Kučerová není jen zaujata pro vědeckou práci, ale že pilně pracuje a rozvíjí své schopnosti, takže byla schopna zde ukázat, že pro úspěšnou budoucí vědeckou práci má i všechny předpoklady.

Navrhuji hodnocení výborně

Mgr. Jitka Lindová, Ph.D.